

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 28.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. februarija 1894.

Letnik XXII.

Vojaška slavnost.

Jutri dne 6. februarija priredi v Ljubljani garnizujoči polk št. 27. kralj Belgijski primerno vojaško slavnost v spomin tridesetletnice na zmagovito bitko pri Oeversee v dan 6. febr. l. 1864. v Schleswig-Holsteinu. V tej bitki palo je Dancev 1000 mož; Avstriji so pa izgubili 7 častnikov, 71 mož; 21 častnikov in 305 mož bilo je ranjenih; polk kralj belgijski izgubil je 20 častnikov in 231 mož, trije so pali na bojnem polju. Tedaj je ta polk pred vso Evropo osvedočil svojo hrabrost, da v njegovi sredi še teče stara junaška kri z bojišč na pr.: Fontana Fredda, Magenta in Solferino. Po snežnih poljanah pri Oeversee in Bill-schau so vrli Štajerci iznova pripeli lavoriko na svojo polkovno zastavo. Moštvo je bilo tedaj odlikovano s 3 zlatimi, 7 srebrnimi hrabrostnimi svetinjami prvega in z 42 družega razreda. Vojvoda Viljem Württemberski prejel je komanderski križ Leopoldovega reda, in dne 8. febr. bil je povišan za generalmajorja. Viteški križ istega reda prejela sta še major baron Haugwitz in stotnik Eder. Polkovnik Ilešič, ki je umrl dne 13. junija za ranami v Berlinu, major Entner in 4 častniki prejeli so red železne krone 3. razreda, 7 častnikov vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo. V 30letni spomin te bitke na daljnem severu odpotovalo je iz Gradca odposlanstvo I. graškega veteranskega kora vojvoda Henrik pod vodstvom svojega kornega poveljnika g. Guggy-ja v Schleswig-Holstein, ter dospelo včeraj v Flensburg, da ovenča povodom 30letnice gomile ondi pokopanih in palih rojakov. — Vsako leto se spomin na bitko pri Oeversee v belgijskem polku slavnostno proslavlja, spominja se

ponosno še dandanašnji hrabrih junakov, a bolešno drazih umrlih dne 6. febr. l. 1864, ki so kri in življenje žrtvovali v službi za svojega cesarja pod geslom: „Dulce et decorum est, pro patria mori!“ — Kakor smo zvedeli, se bo letos v ta namen vršila slovesna služba božja v uršulinski cerkvi.

Iz sabora hrvatskega.

Iz Zagreba 30. jan.

Odkar je v našem saboru sprejet proračun za tekoče leto, prenehalo je vsako živahno razpravljanje ter se predložene zakonske osnove po navadi en bloc sprejemajo. Tako se je dogodilo z osnovo, po kateri se je kazenski zakon od l. 1875 v nekih točkah spremenil. Tudi nova lekarniška postava, po kateri si je vlada pridržala popolno pravo za podeljevanje koncesij ter zabranilo prodavanje apotek kot osebno pravo, je sprejet z malimi spremembami po vladnej osnovi.

Malo živahneje je bilo v saboru, ko je interpeliral vlado dr. Frank radi časopisa „Hrvatske“, kateremu je bilo nekaj dni zabranjeno izhajati, ker ni položil dostatne kavicje o pravem času. Ta časopis se je v poslednjem času hudo preganjal ter bil obsojen dvakrat po 1000, a enkrat na 1500 gld. zgube pri kavicji. Sodilo se pa ni po postavi, namreč po porotnikih, nego je urednika sodnik sam obsodil, a deželna sodnija je obsodbo potrdila, samo je znižala kazen v denarjih. Zavoljo takega nepostavnega ravnanja interpelira dr. Frank bana. Omenil je, da se je ravno tako ravnalo pred 16 leti. Takrat se je interpelant obrnil do Nj. Veličanstva ter se potožil radi zlorabe postav v tem pogledu. Po milosti vladarjeve so se morale predati že vse izrečene ob-

sodbe na iznovično razpravo banskemu stolu, ki je te obsodbe tudi zavrgel, ker so bile protipostavno izrečene. Današnje ravnanje sodbenih oblastij ni najbolje spričevalo sedanje vlade in uprave ter pričakuje od bana, da bode naložil državnemu nadodvetniku, kako se ima naproti tem obsodbam ravnati ter braniti postavu. Mi dvojimo, da bode dobil dr. Frank dovoljen odgovor, kajti današnji zistem je mnogo bezobzirnejši naproti opoziciji, nego je bil oni pred 12 leti. Kar je bilo še takrat mogoče, o tem se zdaj ne da niti razpravljati. Le s složnim delovanjem vseh domoljubnih strank dalo bi se sčasoma morda tudi v tem pogledu kaj doseči.

Brodski poslanec Kumičić se je oglasil z interpelacijo, ki naše gmotne odnose prikazuje v prav žalostni sliki. Tiče se pa interpelacija znane zloglasne točarine. V onih občinah, ki se niso odkupile ali pa same prevzele pobiranje državne točarine, iznajmila je ogerska vlada pobiranje točarine privatnim osebam, po navadi židom, ki narod strašno odirajo. Tako se je dogodilo v nekih občinah brodskega kotara, da se morali gosti zapreti gostilnice, ko jim je bila odmerjena tako velika točarina (od litre vina 15 kr. a od slivovice 20—30 kr.), da niso mogli shajati. To pa ni zguba samo za dotične goste nego tudi za občine, kajti tako propadajo dohodki občinski. Postava o točarini velja za vso Hrvatsko in vendar se ne ravna povsod enako. V nekih krajih posebno po selskih občinah se narod kar odira, za druge pa so se deželni poslanci zavzeli ter imajo od tega vsaj poprejšnji dohodek obvarovan. Kakšna je tedaj uprava hrvatske vlade, ki dopušča, da se po tistej postavi ne ravna enako v celem zemlji. Bode li ta interpelacija kaj pomogla, je zelo neverjetno, ker ima pri tem poslu govoriti tudi ogerska

LISTEK

Palestrina.

Življenjepisna črtica. — V spomin njegove 300letnice napisal — k.

(Dalje.)

Prvo svoje glasbeno delo izda Palestrina leta 1554, zvezek 4., in 5 glasnih maš, katere pokloni v znak hvaležnosti svojemu velikemu dobrotniku, papežu Juliju III. Ta ga zato pokliče 13. januarja 1555 mej pevca papeževe kapele. Po dveh poprej izdanih postavah pa so smeli biti udje te papeževe kapele le kleriki, torej neoženjeni pevci, kateri so ob vsprejemu morali napraviti zelo težko skušnjo gledé glasu in pevskih zmožnostij. A dasi je bil Palestrina oženjen, dasi tudi ni imel ravno posebnega glasu, vsprejel ga je vendar Julij III. mej svoje pevce, sluteč njegovo veliko prihodnost. Vendar te velike časti Palestrina ni dolgo užival, le nekaj mesecev. Se to leto namreč umrje Julij III. Tudi njegov naslednik Marcel II., ki mu je že kot kardinal bil posebno naklonjen, umrje že po 21-dnevnem vladanju. Sedaj pa zasede sveti prestol Pavel IV. (1555—1559) in zopet obnovi stare postave za pevce papeževe kapele, katere je Julij III. prezrl ravno iz ljubezni do Palestrine. Trije pevci, mej njimi Palestrina, morajo sedaj zapustiti to odlično službo.

Razven borne penzije 6 skudov na mesec ni imel sedaj Palestrina nič zasluga; službo kapelnika

je moral itak pustiti, predno je bil vsprejet v papežovo kapelo. V žalosti nad bridkimi izkušnjami nevarno zbolil. Ko pa po dveh mesecih zopet okreva, postane še isto leto 1555 v oktobru kapelnik cerkve S. Giovanni v Lateranu, kjer ostane do leta 1561. V tej dobi se začne njegov veliki genij še le prav lepo razvijati; cele vrste skladb izda kar po vrsti jedno za drugo. Leta 1555 so izšli njegovi madrigali, ki so ljudem tako ugajali, da so mu nadeli častni naslov „veliki posnemalec narave“. V tej dobi je izdal zlasti lamentacije proroka Jeremije, magnificat in še več drugih del, posebno pa svoje prvo epohalno delo, slavnoznane „Improperia“.

V tej svoji skladbi je umetnik sijajno pokazal, kaj da ravno pravi cerkveni duh, pravo zatopljenje v svete besede napravi. Skrajno priprosta v svoji sestavi, v svojih skordih, naredi vendar na poslušalca nepopisljiv vtis. „V njej ni praznega umetničenja, tu so le toni čuta, toni srca“, pravi Brendel. Celó Götthe je bil ves prevzet od te skladbe, ki jo je na veliki petek poslušal v siktinski kapeli. Papežu Piju IV. namreč, nasledniku Pavla IV., je le-ta skladba tako ugajala, da si preskrbi od skladatelja prepis za svojo kapelo in od tedaj se tu poje še dandanes redno vsako leto na veliki petek. Ta skladba je tudi, kakor bomo pozneje slišali, provzročila, da je Palestrina postal na poziv očetov tridentinskega cerkvenega zbora preosnovatelj cerkvene glasbe.

Pij IV. je skladatelja močno podpiral. Palestrina

mu zato hvaležnim srcem posveti novo skladbo za njegovo kapelo: mašo heksakord ut, re, mi, fa, sol, la, ki je vzbudila veliko pozornost. V priznanje njegovih velikih zaslug za cerkveno glasbo imenuje ga ta papež skladateljem svoje kapele (maestro composite della capella Sixtina), katero častno službo je ta sveti oče navlaš za-nj ustanovil. Za njim je doletela tolika čast le še jednega skladatelja, Felice-ja Anerio!

Leta 1561 postane Palestrina kapelnik liberijanske cerkve St. Maria Maggiore, kjer ostane do leta 1571. In ta leta, čas od 1561—1571, obsegajo njegovo najslavnejšo dobo.

Leta 1563 izda zbirko motetov za vse praznike celega leta in posveti to delo kardinalu Piju Harpijskemu.

In sedaj pridemo k najslavnejšemu delu tega mojstra, k njegovi „Missa papae Marcelli“.

Kakor znano, zboroval je ob tem časa slavni cerkveni zbor tridentinski, ki je tolikega pomena za reformo verskega duha in verskega življenja. Kakor pa vse drugo, kar se tiče božje službe, tako je ta slavni zbor tudi cerkveno glasbo hotel spraviti v boljši tir, hotel jo reformirati. In potreba temu je bila res velika. Petje pri službi božji je prišlo tedaj že tako daleč, da so pred 22. sejo tega zbora dne 10. septembra 1561 hoteli nekateri kar naravnost za to glasovati, da se večglasno petje iz cerkve do cela izključi in se poje zopet jedino le koral.

(Dalje sledi.)

3/4 m. m.

vlada, a le tej je ležeče, da dobi čim več dohodke, naj si bo že kakorkoli.

V kratkem bode predložena saboru na razpravo novela k vseučilišnemu zakonu. Po tej noveli se ima deloma spremeniti red o juridičnih izpitih, kar pa ne bode obligatorično za vseučilišnike. Dovoljeno bo namreč, da se more pravnik podvrži izpitu že na koncu prvega leta iz „občne pravne zgodovine“ in iz „kanoničnega prava“. Ta izpit pa ne bode obligatoričen iz obzira na izpitni red na avstrijskih vseučilišnih, posebno glede Dalmatincev, ki prehajajo iz zagrebskega na druga vseučilišča, pa jim morda izpit nebi vredil. Polagal bode tedaj izpit oni, ki si bo hotel zlajšati sploh učenje. Za marljive dijake je taka vredba gotovo od velike vrednosti. Tudi en novi predmet se bode uvel namreč nauk o upravi, ki je gotovo potreben za upravne činovnike. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. februarija.

Nasledki dvoboja. Vojno ministerstvo je, ne da bi kaj vprašalo cerkveno oblast, prestavilo vojaškega kurata Skacela iz Inomosta v Brno, ker je odrekel pogreb nekemu polkovnemu zdravniku, ki je pal v dvoboju. Tirolski katoliški listi pozivljajo poslance, da naj to stvar pokličejo vojnemu ministru v spomin, kadar bode zopet kaj zahteval za vojaštvo.

Propad ogerske vladne stranke. Po poročilih iz Budimpešte, ima vladna stranka le še tri glasove večine, pa še te tri glasove utegne v kratkem zgubiti. Seveda za cerkvene predloge utegne večina biti nekoliko večja, ker bodo z vlado glasovali nekateri opozicijski. Sicer je pa skrajna opozicija že močno zgubila veselje glasovati za vlado. Posebno to jej ne ugaja, da je pravosodni minister izjavil, da v zadevah, ki se tičejo ženitve, vlada zmatra Hrvate za inozemce.

Nevoja v Italiji. Po poročilih iz Italije v pokrajini Massa-Carrara še vedno vre. Neka tajna anarhistična agitacija pripravlja vstajo. V Sargani so nameravali s silo osvoboditi zaprte delavce. Oblastva so pa izvedela, kaj se namerava in so odposlala vojaško podkrepljenje. Odvetnika Molinarija, kateri je moralničen prouzročitelj nemirov pri Carrari zaprli so in obsodili v 23letno ječo, poostreno prva tri leta z osamelim zaporom. Nekaterim listom se ta obsodba zdi prehuda, in tudi ni pametno tako anarhistov delati za mučenike in jim tako pridobivati še popularnost. Čudno je pač, da sedanja italijanska kraljevina tako postopa z vstajniki, ko je vendar sama nastala le revolucionarnim potom. Sicer pa mi tudi dvomimo, da bi se samo s silo dolgo dal ohranjovati red.

Volilna reforma v Franciji. V francoski zbornici je predlagal poslanec Rose, da naj se volilni kraji na novo razdelé. Sedaj so volilni okraji jako različni in imajo od 15 do 133.000 prebival-

cev. Poslanec Rose predlaga, da naj bi vsi okraji imeli po 30.000 prebivalcev. Razdelitev volilnih okrajev naj bi se prepustila generalnim svetom. Če se vsprejme ta predlog, pomanjša se število volilnih okrajev od 581 na 536. Predlog sam na sebi je sicer pravičen, ali baš zaradi pomanjšanja števila poslancev utegne zadeti na upor v zbornici, ker bi potem mnogi sedanjih poslancev več ne prišli v zbornico. Kateri stranki bi pa nova razdelitev okrajev koristila, pa ni lahko presoditi.

Cerkveni letopis.

Katoliški Poljaki na Ruskom.

(Izvirni dopis iz Poljske.)

(Konec.)

Mnogo ljudij je pridrla v cerkev in izgnalo orožnike iz nje. Gubernator je ostal sam na koru izgnanih redovnic. Ljudje so šli nadenj in so ga znova prosili, naj jim ne razruši cerkve in naj napiše ž njimi zapisnik o tem, kar se je godilo, in prošnjo do carja. Zalega se mu ni nič zgodilo. Gubernator jim je vse obljubil in tudi pisal je, kakor so mu velevali, a poslal je bil že v mesto po kozake.

Kozaki so prišli nekako ob 8. uri zjutraj; zaprli pota, da bi več ne mogli ljudje do cerkve. Kakor jim je bilo ukazano, so se vrgli na ljudstvo s puškami in streljali med nje. Plačoč so umirali ljudje za svojo vero in klicali so: „Če ne bomo imeli več cerkve, če nam jemljó vero, naj nam vzamejo še življenje!“

Kozaki so po njihovih truplih jahali v cerkev in ondi so s sabljami planili na ljudstvo; v cerkvi so lomili križe in bandera, in rušili, kar so mogli. Ljudstvo so izgnali iz cerkve, trupla pa pometali ven in jih zagreblili. Množica se je valila proti reki in kozaki za njo; bežali so preko reke, in več jih je pri tem utonilo.

Ujeli se jih tudi mnogo; te so pripeljali na prostor, koder je že stal gubernator in zdravnik. Svlekli so moške in ženske in jih bili z biči, dokler je zdravnik trdil, da še predržé. Nekaj žen, ki so imele postati v kratkem matere, je na mestu umrlo.

To se je godilo skoraj do večera. Gubernator je smijoč se in s smotko v ustih gledal te krutosti in ubogim, mučeniškim žrtvam klical: „Tu imate svojo cerkev, tu imate katoličanstvo, uporniki poljski. S svojimi vlastnimi rokami morate podreti cerkev, sicer vas dam vse pobiti, ali vam pa poberem premoženje in vas pošljem v Sibirijo.“

Nad 100 oseb so zaprli. Vse židovske hiše so spremenili v ječe, nekaj so jih pa vlekli v sosednja mesta. Drugi dan je šel gubernator v šolo in tam je daroval 10 rubljev za sladkarije otrokom in jim je prepovedal, da ne smejo govoriti o tem, kar so videli, sicer jim je zagrozil s kozaki. Ravno to je ukazal tudi drugemu prebivalstvu.

Kozakom je dovolil „poguljat“ in vojaki so s slastjo odvedli iz hleva nekaj prešičev in krav in si napravili pojedino. Lahko trdimo, da se ni v Kini,

ni v Afriki ne godi tako hudo kristijanom, kakor se je godilo v tem slučaju, ki je v najgorjo sramoto krščanskemu narodu. Sovražstvo ruske birokracije do katoličanstva presega vse meje in je hujše, nego pri divjakih.

To sovražstvo se pa ne kaže samo v tem, da podirajo cerkve in mučijo ljudstvo, marveč s posebnim veseljem preganjajo tudi duhovnike. Udari pastirja in razkropé se ovce. Ko ne bo več katoliških duhovnikov, — ne bo več katoličanov. Zato ne podirajo Rusi samo katoliških cerkv, marveč zapirajo tudi duhovnike in jih izganjajo v Sibirijo, češ, da so nepokorni gubernatorjem. Ker so gubernatorji za to, da morejo bolj nagajati, izdali mnogo ukazov, jih pač lahko marsikdo prestopi nevedé in nehoté.

Ukazano je n. pr., da duhovnik ne sme obiskati sosednjega duhovnika, če nima zato dovoljenja gubernatorjevega. Če gre v posete, mora imeti spovedni list (pašport), če gre na dopust, mora imeti spovedni list, če se hoče pri sosedu spovedati, potrebuje spovednega lista. Dalje ni dovoljeno niti krstiti, niti spovedati bivših zedinjencev. Rusija je pred 20 leti vse zedinjence zapisala mej razkolnike. Vendar se mnogo teh skrivaj spoveduje pri katoliških duhovnikih. Odkod pa more duhovnik vedeti, da je ta Poljak, drugi pa zedinjenec. Na čelu tega nima zapisanega in obleka je pri vseh jednaka. Tako spové lahko duhovnik popolnoma nevedé takega reveža. Toda Rusi imajo tudi v cerkvah dobro plačane vohune. Ko vohun ovadi, da je kak duhovnik spovedal zedinjenca, ga kar brez preiskave, brez obravnave zapró ali pa izženó v Sibirijo.

Koncem minolega leta so bili kaznovani zato ti-le duhovniki: Debski iz Skule, Poplavski iz Povsin, Sebkovski iz Dobrovke, Sacubovski iz Brozova, Cjemnjeviski iz Malavagore. Zaprli so še: Tomaškega za jedno leto, Vaškjeviča, Pjetrovskega in Ukrenja za pol leta.

Iz Vilne pišejo, da je č. g. Enrik dobil 5 let ječe, ker je krstil unijatsko dete. Izgnali so ga z javnimi lupeži vred, z roparji in tatovi. S temi hudodelci je moral prenočevati na vsaki postaji v jedni izbi.

Tu omenjamo tudi neko novo idejo, katera se je jela par let sem razmotravati po ruskih listih in katera se je že tudi jela vpoštevati pri vladi. Po ruskih postavah je neveljaven zakon tistega, ki ima ali svečano redovniško obljubo ali pa višje redove; tudi če prestopi iz katoliške vere v pravoslavno ali katerokoli si bodi.

Primeril se je tak slučaj. Dotičnik je iskal pomoči pri gubernatorju, da bi mu dovolil zakon. Listi so ga seveda branili in ko se mu je po postavi zakon zabranil, so jeli posebno strastveno obravnavati vprašanje o duhovenskem celibatu. Denj je n. pr. v tisti dobi na dolgo in široko dokazoval, da Rusija sicer mora se držati načela, da se ne meša v notranje zadeve posamnih ver, toda celibat se ne tiče verskih resnic, marveč je le neko soci-

Čarovnik.

Spisal J. V.

IV.

Drugo jutro je gnal Matevž nekaj zgodnjeje, nego sicer svojo lačno bráv proti Srnjakom. A za njo ni stopal sam, kakor sicer — imel je pomagáča.

Da si vprašal doli v vasi rudečeličnega poglavca sedečega v umazani srajci na hišnem pragu ali pa sivega starca sedečega na klopi pred hišo, kdo li je ta, ki stopa z Jedovcem za ovčjim tropom, vsak bi bil vedel povedati, da je to — mežnarček. Bil je to majhen nasajén možic, širokega, šaljivega obraza, drobnih očij — in kar mu je morda delalo v življenju največ preglavice — vedno žejnega grla. Opravljal je v vasi službo cerkovnika pri podružni cerkvi sv. Andreja, kakor so gospodje rekali naši cerkvi. A ker naš znanec niti vsako nedeljo ni imel časti prižigati sveč na altarju in ker se je le redko zgodilo, da je imel kakega za smrt „namóčenega“ v vasi in ker je bil zopet strogo natančen v tem, da ni pustil nikoli, da bi se mu posušilo grlo, — je umevno, da ga služba sama ni mogla živiti. To je tudi on sam že zdavnej sprevidel, zato je poleg prve imenitne službe opravljal še drugo v svoji bajti poleg cerkve: ono vaškega čevljarja. Sicer so dejali vaščanje, da zna cerkovnik še celó tri „ánt-verhe“: svojega, čevljarskega in pa — pijanskega, zadnjega pa da umé še najbolj. No, pa to so go-

vorili le hudobni jeziki. — Pa tudi kako reč zapisati je umel cerkovnik, čeravno ne bogvé kako lepo, toliko pa že, da je znal narediti na kako pismo „potrés“. Le branje, tisto mu pa ni šlo prav od — ust. A vkljub temu so ga imeli v celi vasi za najbolj „zbrihtanega“.

Pri njem tedaj se je oglašil ono jutro tudi Jedovec, ko je gnal svoje ovce skozi vas, ter ga poprosil, naj bi šel danes ž njim gori na Srnjake, češ, da mu ima nekaj prav imenitnega povedati. In cerkovnik, je ravno jutro precej bolehal za tisto nedležno boleznijo, ki se imenuje latinski „genitus felis“, slovenski pa „mačji stok“, — tudi ni dolgo pomišljal. Vrgel je v kot tisti škripét, ki ga je bil stisnil med noge, da bi ga jel nabijati in nabádati ter odšel z Jedovcem. Že radovednost, kaj bi mu imel povedati ta „cópèrnik“ — kakor je nazival Jedovec — že ta bi ga ne bila držala doma. Počasi sta potem stopala za ovčjim tropom proti Srnjakom.

Med tem pa je v dnu Srnjakov stal Pavle pred svojo bajto ter obsekaval smrekov kolec, da bi ž njim kako podprl oni brun tam ob gabru, ki ni hotel „dobro storiti“. Celo kopo kamenja je bil revež že nabil pod njega, — pa le ne, da bi „pošteno“ stal po koncu. Ako je Pavle hotéč ga vrhu vsega zagozdovanja še s kalcem podpreti pri tem podpiranju menda le preveč robantil krog bajtinih oglov, — sésedla se mu je cela domačija na bližnji

gaber. — Težko je bilo Pavleta pripraviti v jezo, a ta bajtina šala se mu je zdela pa vendar malo prerobata. „No, kaj pa meniš?“ zagodrnjal je nad njo in že je menil še enkrat v svoji pravični jezi udariti po oglu, da bi se vsaj popolnoma sésula — ko je pa stopil malo krog bajtinih oglov, uvidil je, da to bajtino počenjanje vendar ni tako do cela brezumno. Tudi znotraj ni bila bajtina podoba kaj posebno napačna. Ves prostor bil je le podoben precej nepravilnemu in neveličastnemu čveterokotu. A na lepoto Pavle ni gledal mnogo! Prenesel je le tisti kup cunj, kar je skupaj imenoval „postelj“ v drug kot bajte, kjer bi bilo — kakor je dejal — bolj varno, ko bi znabiti bajta še kaj — „mislila“.

In tako je potem tudi ostalo. Mirno je počivalo bajtino ogrodje naslonjeno na starem gabru — ob jednom koncu, druga dva pa sta tako naivnopolonosno gledala v božji svet, kakor bi hotela vprašati memogredočega:

Zdaj naj pa cesarost pové,

Kje nam jednaki se dobé? —

Solnce pa, ki je bilo ravnokar prilezlo izza gorá, sevalo je čez hrib in plan in — jednako pomilovalno zrlo na Pavletovo bajto, kakor na Jedovčevo pomandrano zelje.

A Pavle se ni menil niti za ljubo solnce, niti za Jedovčevo pomandrano zelje, — vzel je iz bajte star žakelj, vrgel ga čez ramo, prislonil bajtine duri ter odšel proti — vasi. (Dalje sledi.)

jalno stanje. In ker je škodljiv celibat državi in društvenemu življenju sploh, in dalje, ker se mora država brigati, da varuje osebno svobodo svojih podložnikov, zato je popolnoma upravičena, da prepove celibat katoliškemu duhovstvu. Pripravljali se je že načrt zakona v tem obziru, toda hvala Bogu, razpadel je sam po sebi, če ga morda kedaj ne obnovi brezvestna birokracija. Kam teži tak načrt, je popolnoma jasno. Svoboda katoliškega duhovništva ima uprav v ti blagodejni in modri maredbi sv. cerkve svoj najboljši temelj. A ravno svobodnega duhovstva katoliškega se razkol najbolj boji.

Slabo je tedaj katoličanstvu na Ruskem. Toda Sanguis martyrum, semen christianorum. Tako je bilo, tako ostane. Dalje vstraja katoličanstvo, nego tirani in njihova nasilstva. Umevno je pa tudi za vsacega, zakaj so Poljaci tako nasprotni Rusiji in zakaj nasprotujejo vsaki smeri, ki teži tija.

I. A.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. februarja.

(Osebnosti.) Minister za notranja dela imenoval je vladnega tajnika Rudolfa grofa Margherija okrajnim glavarjem in okrajnega komisarja Josipa Riharja vladnim tajnikom na Kranjskem.

(Generalmajor Heyrowski.) Komandant 94. infant. brigade v Kotoru v Dalmaciji in bivši polkovnik v Ljubljani, obče znana in priljubljena oseba, preminul je 3. t. m. za srčno kapjo na nekem lovskem izletu.

(Umrli.) V Strebersdorfu pri šolskih bratih g. I. Von bank, znan tudi pri nas, ker je bil nekaj časa profesor na ljubljanski gimnaziji. — V Ljubljani je včeraj zjutraj umrl in bil danes pokopan g. Anton Franzl, mnogoletni gimnazijski sluga, v 93. letu starosti. Izvestno je v dobrem spominu mnogim našim čitateljem ta ljubeznjivi starček, katerega so radi imeli profesorji in dijaki. Bil je odlikovan tudi z zaslužnim križcem. N. v. m. p.!

(Slovensko gledališče.) 8. in 10. t. m. igra na slovenskem odru gost iz sosednega Zagreba gosp. Václav Anton, jeden izmed prvih članov hrvatskega narodnega kazališta; nastopil bode pri nas v dveh najboljših svojih vlogah: „Jednajsta zapoved“ in „Ugrabljene Sabinke“. G. Anton je zelo popularen igralec v Zagrebu. On ni samo izvrsten komik, temveč tudi dober buffo, ki je že nastopal v operi in opereti. — Veseli nas, da se je z gostovanjem g. Borštnika v Zagrebu in g. Antona v Ljubljani pričela zveza mej bratskimi odri, katera naj se vedno bolj razvija. G. Anton je tudi profesor dramatike in mimike na hrvatskem dež. glasbenem zavodu.

(Nemški profesorji na goriški gimnaziji.) O tirjanju nemških profesorjev na goriški gimnaziji čujejo se neprestano pritožbe. Pisala je „Soča“ že marsikaterikrat, da slovenski dijaki omagujejo in se gubijo vsled presilnih tirjatev znanja nemščine. Profesorji-Nemci zahtevajo toliko znanja nemščine od dijakov-Slovencev, kolikor od dijakov-Nemcev kje gori v „rajhu“. Za dijake-Italijane povzdignila je glas goriška „Eco“, po zasluženju bičala pretirano strogost nemških profesorjev, in prosila poslance, naj vprašajo merodajne gospode na Dunaju, kako dolgo bodo še trajale te nezdrave razmere na goriški gimnaziji. Vsekako strogo je obsojati, da si morajo vtepati dijaki v glavo vse malenkosti nemškega slovstva, zanemarjati pa prisvojitev svojega jezika. Je-li možno pravično klasifikovanje Nemcev-dijakov, pa recimo, Slovencev-dijakov, ako ne izpregledajo poslednjim vsaj nekaj nemški profesorji? Naravno! Ako se naši dijaki ne morejo izsolati, ne bomo imeli svojih izobražencev, sposobnih nastopiti raznih služb v domovini, in preplavili bodo tujci domovino, jedli naš kruh, šopirili se po vseh boljših službah, širili germanizacijo, prezirali naš jezik, netili nevoljo naroda, ker mu bodo rezali pravico in uk ljudje, ki ga ne bodo umeli, ne bodo hoteli, ne bodo mogli umeti. Vsekako pomisleka vredne zadeve, ker segajo globočje v razvoj naroda slovenskega, kakor je možno uvideti na mah. Uverjeni, da se tudi „Slovenec“ pridruži po pravici tožečim Primorcem, napisali smo te-le vrstice v opravičeni nadi, da obvestijo opozorjeni zastopniki ljudstva s podatki in dokazi višjo gospodo o neznosnih odnosih na goriški gimnaziji in izposlujejo goriškim dijakom naravnejše in pravičnejše bodočnosti.

(Utok zavržen.) Znano je „Slovenčevim“ čitateljem, da je mestni šolski svet goriški otvoril s

šolskim letom 1893/94 dve laški šoli v Gorici, predno je bil rešen priziv goriških Slovencev proti laškima šolama. To je dalo povod Slovincem, pritožiti se na deželni šolski svet ter ga nujno prositi, naj veli takoj zapreti omenjeni nezakonito odprti šoli. Pritožbo vpoznal je deželni šolski svet opravičeno, ugodil prošnji in zapovedal zapreti takoj šoli. Pokorni (!) mestni šolski svet se ni brigal za višje povelje, šol ni zatvoril, ampak spisal utok proti odredbi deželnega šolskega sveta na ministerstvo, utemeljuje trditev, da je deželni šolski svet s tem ukazom prekoračil svoj delokrog. Ministerstvo je utok zavrnilo. Deželni šolski svet pa je dovolil, da smeti poslovati omenjeni šoli do konca šolskega leta. Tako imajo Lahi v kljub nezakonnosti in nepotrebi šol odveč, Slovenci pa v kljub zakonitosti in nujni potrebi nikakih. Ta resnica očitno priča, da je le na papirju toliko hvalisana ravnopravnost.

(Z Dunaja) se nam poroča: V torek, 6. t. m., ob polu 8. uri zjutraj služil bode prečast. drd. theol. Josip Debevec v avguštinski cerkvi sv. mašo zadušnico za rajnega člana osnovalnega odbora „Danice“, Josipa Jakliča. Na Dunaju bivajoči Slovenci se vabijo.

(Nemška zagrizenost.) Z Doberlevesi se nam piše: Dué 28. januarja se je vršilo zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda „na pošti“ v Doberlevesi pod navzočnostjo g. okrajnega komisarja Kremenškega. Shod je bil jako dobro obiskan. Kot govorniki so nastopili čd. gg.: Bayer, Lenz in Kandut. Slavno pevsko društvo „Gorotan“ iz Št. Mihela je še posebno povzdignilo navdušenje vrlih rodoljubov. S trikratnim „živio“ na cesarja in papeža se je zaključilo zborovanje. Vse to pa ni bilo po volji zagrizenega nasprotnika Slovencev, okrožnega zdravnika g. Gassla, ki biva že nad dvajset let med samimi Slovenci in med katerimi je nabral svoje premoženje. Drugi dan je rekel, da še vse diši po Slovincih. V neki gostilni, kjer so omenjeni peveci zapeli par poštenih pesem, je zahteval, da naj se odpró okna, da se bo odpravil smrad, katerega je prouzročila slovenska pesem. Zopet lep dokaz nemške spravljivosti. Škoda, da on sam ni kaj svojega finega karbola seboj prinesel.

(Nova posojilnica.) V Ajdovščini (Goriško) snujejo novo posojilnico. Srečna misel! Da le ne ostane nada! Odslej ne bode treba Ajdovcem posojila potrebnim trkati na vrata bogatih židov, ampak brat bo pomogel bratu. Tudi obrestij ne bode treba šteti tolikih, kakor pri denarja lačnih Abrahamovičih. Slovenec, pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal!

(Himen.) Poročil se je dne 5. februarja v Ormožu gospod Ivan Knop, c. kr. davkarski kontrolor, z gspđ. Tilko Kandričevo, poznate narodne hiše v Ormožu. — Poročil se je tudi gospod Mato Zidarič, kr. okrajni zdravnik v Pregradu na Hrvatskem, z gspđ. Marijo Žnidaršič, hčerko lekarja v Gradcu.

(Za repertoar) prihodnje slovensko-gledališke sezone je pripravljenih okolu 15 prevedenih iger, kojih število se bode pa tekom tega polu leta še pomnožilo.

(Iz Železnikov) se nam piše: Dasi ne mislim Bog zna kaj poročati, vendar Vas prosim, gospod vrednik, da mi dovolite malo prostora v Vašem cenjenem listu. Splošna govorica je tu zdaj o tem, odkar je župnija razpisana, zakaj da nas obče priljubljeni č. g. župnik J. Mrak zapuščajo, ko so toliko let bivali med nami. Katerega dušnega pastirja sedaj dobimo itd. No, saj znate, kako se ugiblje in modruje v takih slučajih! A kakor pravim, splošno mnenje je, da boljšega, za blagor župljanov, dušen i telesen skrbečega, za čast božjo vnetega in slednjič tako odločnega g. župnika bomo težko dobili, kakor so sedanji. Da so imeli pri tako velikem podjetju, kakor je bilo zidanje nove cerkve, marsikaj preslišati, je umevno in žalostna resnica, tudi poznejše pri raznih priložnostih bilo jim je marsikaj pretrpeti, a minolo je in vemo, da nasprotnikom velikodušno odpuščajo! Mi pa jim za njih skrb za časa njihovega bivanja med nami kličemo: Bog jih živi in ohrani še mnoga leta! — Kar zadeva politično življenje, sta, seveda, tudi v Železnikih dve stranki, ki se pri raznih priložnostih grizete in ščipljete. Ne znači pa to nič hudega, ker je pri nas že „stara“ reč, torej potrebna. — Pri takih okoliščinah se jedni veselijo, drugi pa — jezijo, torej tudi navadno! — Pretečeno jesen imeli smo nove občinske volitve, tedaj bilo Vam je hru-

menje, „ravs in kavs“ za glasove, tako da se je izvolitev občinskega sveta i njega predstojnika zavelkla do sedaj, ter še-le pred malo dnevi tedanja volitev pravokrepna postala. Gosp. občinski predstojnik opravljal je svoj, v tukajšnjih razmerah težaven posel, obče pohvalno! Če se pa kedaj kaj spodtakne, se temu ni čuditi, saj smo vsi ljudje. — Pregovor veli: „Niti Bog ne ustreže vsem prav.“ Zatorej večina občanov izraža željo: da bi ostal dosedanji župan na svojem mestu. — O predpustnih veselicah Vam ne morem ničesar poročati, ker jih ni. „Slovensko bralno društvo“ je malo mlačno za napravljjanje veselice, pa tudi udov je malo, drugih društev pa ni. Kakor več drugih, tudi jaz mislim, da jim niso ugodna tla. — Gasilno društvo se je že večkrat snovalo, pa se kljub temu, da imamo gasilno orodje, ni nič sklenilo.

(Ogenj.) Iz Trnovega pri Il. Bistrici. Soboto v noč pripravil nas je rudeč petelin v velik strah. Krog 10. ure, ko so že ljudje pospali, dvigne plat zvona vse vasi v krog po koncu. Sosedna vas Topolec žari se v ognju in velikansk zubelj vali se proti nočnemu nebu, čarobno osvitljuje okolico. Trnovec, Bistričani in okoličani od vseh stranij hiteli so na kraj nesreče. V silnem plamenu gorela je visoka lopa ali šupa s pičo in slamo založena in čez kratko vnela se je tudi že sosedna lopa in bližnji hlev. — Le vsestranski pomoči se je zahvaliti, da so se obvarovale hiše in sploh rešila vas. — Dobrosrčni okoličani zaslužijo zatorej vso pohvalo. Zlasti pa Bistričanom čast, ki so v kratkem na mestu bili z brizgalnico in požaru konec storili. Krivdo te nesreče in nočnega strahu zvrčajo na otroke, ki so v noči palili cigarete in tobak.

(† Francišek Pipan.) S Cerkljanskega. Neusmiljeno kosila je to zimo mrtvaška kosa mej starimi in mladimi. A ni jej bilo še dovolj. Stegnilo je bela žena svojo mrzlo roko tudi v vinograd Gopodov, ter vzela iz njega še mladega delavca. Mlad, v najlepši dobi svojega življenja, star še le 34 let, moral se je preseliti v večnost č. g. Francišek Pipan, vikar v Jagerščah. Pokojnik rodil se je 4. maja 1860 v Štrbinu na Krasu. V mašnika so ga posvetili dne 9. sept. 1883. Služboval je kot kapelan v Ročinju, v Boleu in na Šentviški gori. Pred tremi leti in pol prišel je kot vikar v Jageršce. S svojim tihim, miroljubnim in dobrohotnim značajem pridobil si je kmalu srea svojih izročnih. Bil je zares ljubeznjiv in odkritosrčen proti vsakemu, pravi „Izraelec, v kojem ni bilo zvijače“. V družbi bil je vesel, posebno rad je vpletal mej svoje kraško narečje tudi furlanščino, koje je bil do dobrega zmožen. Kratka, mučna vodenica pretrgala je nit njegovemu življenju. Vdan v voljo najvišjega, večkrat previden o zakramenti za vmirajoče, izdihnil je pretekli petek, zjutraj ob 8. uri svojo blago dušo v roke Stvarnikove. Mej boleznijo bil je pri njem njegov brat č. g. Anton Pipan, kapelan pri c. in kr. mornarici v Pulju. — Počivaj sladko v hladni zemlji, koja ti je zrahljala ljubezen tvojih zvestih ovčie!

(Iz Cerklja.) Ljudska posojilnica in hranilnica v Cerklnem imela je v nedeljo 21. januarja, popoldne občni zbor. Vseh dohodkov bilo je 51.779 gld. 67 kr., troškov pa 51.337 gld. 26 kr. 177 strank vložilo je v 217 kratih 45.681 gld. in 17 strank si izposodilo 2684 gld. Čistega dobička je 101 gld. 89 kr. — Cerkljanska čitalnica priredi v ponedeljek 5. februarja, zvečer, pustno veselico z raznovrstnim programom.

(1894. — kot hroščevo leto.) Deželna vlada opozarja podrejene oblasti na letošnje hroščevo leto in nalaga dotičnim faktorjem delati na to, da se bode ta požrešni hrošč povsod skušal kolikor možno ugonobiti, pridnim nabiralcem pa — zlasti šolski mladini — dajala za trud in delo primerna nagrada.

(Nova dovozna cesta) izpeljala se je pretekli mesec od železničnega kolodvora v Kočevju do mesta, s čemur je vendar že jedenkrat ustrezno nujni potrebi.

(Semnji po Slovenskem od 6. do 10. februarja.) Na Kranjskem: 6. februarja v Metliki; 7. februarja v Gorenjem Logatcu, za živino in blago; 8. februarja v Št. Jerneju; 9. februarja v Boštajnu, v Grahovem, v Zagorju za Sava, in v Mengšu. — Na Štajerskem: 9. februarja v Konjicah, v Pilštajnu; 10. februarja v Gotovljah. — Na Koroškem: 7. februarja v Dravbergu, gornjem.

Društva.

(Narodna čitalnica v Ptuj) je za 31. društveno leto 1894 izvolila sledeče gg.: predsednikom Anton Gregorič; podpredsednikom Simon Osehan; tajnikom Rudolf Sigl; blagajnikom Josip Zelenik; in odborniki: dr. Anton Brumen, Anton Surca, Luka Kunstek, Marko Pavlinič, dr. Jakob Ploj, oče Alfonz Svet in Dragotin Zupančič.

(Občini zbor društva „Pravnik“) vršil se je dne 30. januarja t. l. zvečer v prostorih ljubljanske čitalnice. Zbralo se je precejšnje število društvenikov, katere je pozdravil predsednik g. dr. Ferjančič, otvorivši zborovanje, ter v kratkih potezah narisal, da je društvo tudi v preteklem letu skušalo dosežati svoje smotre, posebno mnogo pa storilo za slovenski pravno-terminološki slovar, kateri bo v kratkem gotov. Spominja se v preteklem letu umrlih članov, ter pozove, naj skupščina v znak sožalja vstane raz sedeže, kar se zgodi. — Društveni tajnik g. dr. M. Pirce poroča o društvenem delovanju. Društvo izdajalo je tudi v preteklem letu strokovni list „Slovenski Pravnik“, kateri se je tiskal v 300 izvodih. List prinašal je, kakor v prejšnjih letnikih, slučaje iz pravosodne prakse (civilne in kazenske), iz upravne prakse, književna poročila, razne vesti, ter v „pregledu pravosodstva“ v kratki obliki po drugih strokovnih listih priobčene razsodbe najvišjega sodišča. Največ baviti se je pa bilo odboru v preteklem letu s tem, da dobi za slovensko pravno terminologijo založnika, in sklenil je s c. k. dvorno in državno tiskarno na Dunaju založno pogodbo. Pri tem stekla sta si največ zaslug gg. dr. Ferjančič in Fr. Suklje, ki sta osebno posredovala pri pravosodnem ministru grofu Schönbornu in bivšem finančnem ministru dr. Steinbachu. Deželni zbor kranjski dovolil je leta 1892 zopetno podporo v znesku 300 gld. za izdajo terminologije. Odbor posredoval je tudi pri društvu „Narodni dom“ v Ljubljani ter prosil, da se tudi „Pravniku“ odkažejo posebni prostori. Zelo obogatila se je v preteklem letu društvena knjižnica, ki bo pa še le donajala največ koristi, ko bo društvo imelo svoje prostore. Za sedaj so strokovni listi društvenikom na posebni mizi v ljubljanski čitalnici na razpolago. Društvenih shodov prirediti se je moglo lani samo dva, na katerih vsakemu se je čitala znanstvena razprava. Poleg tega priredil se je pa dne 3. septembra običajni društveni izlet, in sicer na Bled. Gosp. načelnik dr. Ferjančič in odbornik g. dr. Majaron poklonila sta se tekom leta pravosodnemu ministru Schönbornu in ga zahvalila na njegovej naklonjenosti. Društvenikov bilo je pretečeno leto 176. Konečno predlaga, naj se izreče društvena zahvala visokemu deželnemu zboru na vnovič podeljeni podpori za izdajo terminologije, čemur skupščina živahno pri-trdi. Ko se tajnikovo poročilo odobri, poroča vrednik pravne terminologije, g. dr. Babnik, da je pošiljal svoj rokopis gosp. dr. K. Strekelj-u na Dunaj v pregled, kateri je dodal mnogo skrbno

sestavljenih opomb, ki so se pri končni reviziji jemale v poštev. Nekaj besed dal je natisniti na posebni pól, katero je poslal v 200 izvodih slovenskim pravnikom v pregled. Dobil je vrnenih nekoliko izvodov z važnimi opazkami, in so se posebno v tem oziru odlikovali celjski pravniki, ki so na poziv g. dr. Serneca večkrat posvetovali o izra-zih natisnenih na oni pól. (Konec sledi)

Telegrami.

Trst, 3. februarja. Deželni zbor je sklenil pobirati občinske priklade od spiri-tuoznih pijač.

Levov, 3. februarja. Rusin Antonjevič je v deželnem zboru se izrekel za intenzivnejši pouk nemščine, da bi se zlasti na višji gimnaziji jeden drug predmet učil v nemščini. Podpredsednik deželnega šolskega sveta, dr. Bobrzinski, je obetal, da si bo deželni šolski svet prizadeval, popolniti pouk nemškega jezika. Pri glasovanju se je zbor izrekel za Antonjevičovo resolucijo, ki zahteva intenzivnejše učenje nemščine.

Belgrad, 5. februarja. Pri včerajšnjem velikem obedu je kralj Aleksander napil ministerstvu izjavljajoč, da je kriza izvirala iz državne potrebe in odločno zavračajoč govorce o vnanjim ali čisto osebnem vplivu. Zahvalil se je vladi, da je prevzela nalogo pomiriti politične strasti, narediti red in zakonu pripomoči do veljave.

Pariz, 5. februarja. O 7¼ ure so usmrtili Vaillanta, ki je pred smrtjo klical: „Smrt meščanski družbi, živela anarhija!“

Palermo, 3. februarja. V dvajsetletno ječo obsodili so vojaka Mariana, ki se je udeležil izgrediv v Gibelini.

Slabo prebavljenje ima lahko slabe posledice, katere se lahko preprečijo z rabo premovane **želodone tinkture** lekarja Piccolija v Ljubljani. Steklenica velja 10 kr. 3 10-5

Umrli so:

1. februarja. Filipina Dermota, uradnikova hči, 5 let, Žabjak 3, davica. — Pavel Hudnik, sprevednikov sin, 1 mesec, Gruberjeve ulice 1, atrofie.
2. februarja. Jurij Jarc, poslovedja, 65 let, Tržaška cesta 19, plučni edem. — Karol Magister, hišnega posestnika sin, 2¼ leta, Strmi pot 8, jetika. — Janez Lampe, dimnikar, 57 let, Hradeckega vas 21, naduha.
3. februarja. Anton Černe, mizarjev sin, 3¼ meseca, Cesta na loko 11 a), bronchitis capill. — Jožefa Filibrun, zasebnica, 68 let, Francovo nabrežje 7, notranje krvavenje.
4. februarja. Anton Francel, šolski sluga, 91¼ leta, Valvasorjev trg 1, ostarelost.

Tuji.

2. februarja.

Pri **Matiču**: dr. Gruntar, notar, s soprogo, iz Ribnice. — Göbel, arhitekt, iz Trsta. — Vogel, Gaspari, Julij in S. Weiss, Samol z Dunaja. — Mandl iz Pinzsehelyja. — Schwarz iz Budimpešte.

Pri **Stonu**: Majdič s soprogo iz Kranja. — Kotnik z Vrhnike. — Rupnik iz Radovljice. — Hauser iz Trsta. — Schädinger iz Kočevja. — Lichtenstein iz Berlina. — Satler in Deutsch iz Gradca. — Spitz iz Pečuha. — Schwarz iz Prage. — Weissberg in Kaiser z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Zay Ivan, potovalec, iz Pirana.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celsius			
7. u. jut.	744.2	-10	sl. vzh.	jasno	0.00
3. 2. u. pop.	741.8	8.0	sl. zap.	"	
9. u. zveč.	740.9	2.8	"	"	
7. u. jut.	740.8	1.2	sl. vzh.	jasno	0.00
4. 2. u. pop.	742.5	3.4	sl. jzap.	oblačno	
9. u. zveč.	745.9	0.2	sl. zap.	"	

Srednja temperatura obeh dni 3.3° in 2.1°, oziroma za 4.1° in 2.9° nad normalom.

Zahvala.

Visokočastiti gospod Ignacij Žitnik, stolni vikarj in deželni poslanec, je blagovolil nakloniti tukajšnji šolski obednici, katera preskrbuje med zimskim časom 50 ubogim šolarjem toplo kosilo, 26 gld., katere so zložili velečastiti gg. deželni poslanci: Dragoš, Klein, Klun, Lenarčič, Pakiz, dr. Papež, Povše, Stegnar, dr. Tavčar, Hribar, Svetec, Žitnik, Murnik, Ogorelec.

Za to velikodušno darilo dovoljuje si podpisano šolsko voditeljstvo v imenu uboge šolske mladine izrekatij najtoplejšo zahvalo visokočast. gosp. nabiralcu, kakor tudi visokočast. gg. darovalcem, kateri naj bodo uverjeni, da so storili v resnici dobro delo, kajti vsak podeljeni goldinar nasiti 20 potrebnih otrok.

79 1

Šolsko voditeljstvo.

Radeče pri Zidanem Mostu, dne 27. jan. 1894.

Išče se takoj

izprašan kovaški pomočnik v Ljubljani

vešč vsemu kovaškemu delu. — Natančneje pové upravništvo tega lista. 80 3-1

V jako pošteno hišo na deželi išče se

učenec

za specerijsko prodajalnico. Deček naj bode star 13 do 15 let in nemščine vsaj deloma zmožen. 71 5-2

Več pové upravništvo „Slovenca“.

Jarnej Šerjak Mežika Šerjak roj. Lindtner

poročena.

Ljubljana, dne 4. svečana 1894.

Mesto drugega narnanila.

75 1

Dobro se izplačljivi papir za nalaganje.

6%no
bolgarsko
državno
hipotekarno
posojilo.

menjarniški delniški družbi „**Mercur**“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

V zlatu obrestljivo in povračljivo.

Hipotekarno zagotovljeno s prvo hipoteko na železnici Rušuk-Varna in Kaspičan-Sofija-Kistendil in na pristanišča Burgas in Varno.

Se more podražiti, ker te obligacije stojé še kach 8 odstotkov pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donajajo.

Popolno davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnost.

Donaša po sedanjem kurzu okolu 6¼, odstotka.

Po dnevnem kurzu dobi se pri 58 40-1

Dunajska borza.

Dne 5. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 65
Zlata renta 4%, davka prosta	120 45
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 40
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1020
Kreditne akcije, 160 gld.	357 75
London, 10 funtov strl.	125 90
Napoleonor (20 fr.)	9 98
Casarski cekini	5 93
Nemških mark 100	61 47¼

Dne 3. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 35 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	196
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	98 40
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 60
4% kranjsko deželno posojilo	194 50
Kreditne srečke, 100 gld.	67
St. Genois srečke, 40 gld.	

4% srečke dunajske parobrodne družbe	145 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 75
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 50
Salmove srečke, 40 gld.	72
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48
Ljubljanske srečke	24
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 75
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v 2925	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 75
Papirnih rubeljev 100	196 25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarniška delniška družba

„**M E R C U R**“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnica.